

[WWW.MUSEUMMAASSLUIS.NL](http://WWW.MUSEUMMAASSLUIS.NL)



**ONDERNEMINGS  
PLAN  
2013-2017**

# **Ondernemingsplan Museum Maassluis 2013-2017**

September 2013.



## Voorwoord

Na de oprichting van de Stichting Museum Maassluis ( 18-12-2012) is een enthousiaste groep vrijwilligers samen met de twee overgebleven vaste medewerkers aan de gang gegaan om het oude vertrouwde Gemeentemuseum als zelfstandige organisatie voort te zetten. Dit binnen de kaders zoals de Raad en het College deze in 2010/11 voor deze voortgang hebben gesteld, en zoals deze zijn uitgewerkt in het “Advies over de toekomst van het gemeentemuseum” dat in december 2011 door de Werkgroep “Toekomst gemeentemuseum” aan de wethouder is overhandigd.

Heel veel werk moest in korte tijd worden verzet om de gemeentelijke organisatie om te zetten naar een vrijwilligersorganisatie. Naast allerlei praktische zaken die om aandacht vroegen, heeft de Stichting Museum Maassluis een missie en visie ontwikkeld voor de komende vijf jaar, vastgelegd in dit ondernemingsplan.

Vanuit onze missie **“Het Museum Maassluis brengt historie en kunst tot leven”**, gaan wij in dit eerste ondernemingsplan via de visie in op de wijze waarop het Museum Maassluis zich wil ontwikkelen:

- In nauwe samenwerking met de Historische Vereniging Maassluis komen tot een kenniscentrum van de Maassluise historie .
- De opgebouwde relatie met het onderwijs versterken door het uitbreiden van de educatie. Ook meer aandacht besteden aan de educatie van andere doelgroepen.
- Blijvende aandacht schenken aan de kunstcollectie .

Vanuit deze visie richt het museum zich ook meer op bezoekers en gebruikers en zal het de samenwerking aangaan met andere culturele instellingen en marktpartijen.

Het bestuur van de stichting Museum Maassluis realiseert zich dat het ontwikkelen van een kenniscentrum , het geven van educatie aan de Maassluise jeugd, en het presenteren van zowel historische tentoonstellingen als kunsttentoonstellingen voor een startende onderneming in de “non profit” sector met een zeer beperkt budget alleen maar kan slagen als deze ambities worden gedragen door enthousiaste professionals, ondersteund door een grote groep vrijwilligers.

Nu al enige tijd bezig in 2103, kunnen we stellen dat het zonder onze vrijwilligers niet was gelukt om het Gemeentemuseum om te zetten naar een goed functionerend Museum Maassluis. Naar hen en onze beide professionals, die met het bestuur de eerste stappen willen zetten naar een op de toekomst gericht Museum, gaat dan ook onze bijzonder dank uit.

September 2013

Het bestuur van de Stichting Museum Maassluis.

## ***Inhoud***

### ***1. 80 jaar Gemeentemuseum Maassluis***

#### ***1.1 Geschiedenis van het Museum***

#### ***1.2 De historische collectie***

#### ***1.3 De kunstcollectie***

#### ***1.4 Van Gemeentemuseum naar Museum Maassluis***

### ***2. Wat is het Museum Maassluis***

#### ***2.1 Doelstelling***

#### ***2.2 Missie***

#### ***2.3 Visie***

### ***3. Kernprogramma van het Museum Maassluis***

#### ***3.1 De historische verzameling.***

#### ***3.2 De kunstverzameling***

#### ***3.3 Culturele vorming en educatie.***

### ***4. De positionering van het Museum in Maassluis***

#### ***4.1 Positie van het Museum in Maassluis***

#### ***4.2 Samenwerking met andere culturele instellingen in Maassluis***

#### ***4.3 Het Museum als kenniscentrum***

### ***5. De interne organisatie***

#### ***5.1 Algemeen***

#### ***5.2 De organisatievorm***

#### ***5.3 De vaste medewerkers***

#### ***5.4 De vrijwilligers***

#### ***5.5 De vrienden van het Museum***

#### ***5.6 Financieel beleid.***

### ***6. Tentoonstellingen door Gemeentemuseum***

### ***7. Wat wil het Museum Maassluis laten zien en doen***

#### ***7.1 Tentoonstellingsbeleid 2014 -2018***

#### ***7.2 Werkvoorbereiding voor tentoonstellingen***

#### ***7.3 Marketing- en communicatiedoelstelling***

#### ***7.4 Doelgroepen***

#### ***7.5 Communicatieboodschap***

#### ***7.6 Communicatiemiddelen***

***Bijlage 1: Interne Organisatie***

***Bijlage 2: Meerjarenraming***

## **1 80 jaar Gemeentemuseum Maassluis.**

### **1.1 Geschiedenis van het gemeentemuseum**

Oorspronkelijk richtte het museum zich op het opbouwen van een historische collectie en collectie moderne kunst. Opgericht in 1933 als gemeentemuseum en gestart als Oudheidkamer op de zolder van het stadhuis aan de Hoogstraat. Particuliere schenkingen vormen de basis van het museum. De historische collectie breidde zich uit en moest worden ondergebracht op verschillende gemeentelijke locaties. In 1967 is het huidige pand aan de Zuiddijk 16 betrokken. Naast de historische afdeling kwam ruimte vrij voor exposities van moderne kunst. Deze exposities zijn aanleiding geweest voor onder meer het echtpaar Jac. de Vries, de familie Van Heel en Jeanne Bieruma Oosting om schenkingen te doen van talrijke kunstwerken. In de loop der tijd is tevens een collectie moderne kunst opgebouwd. Het verzamelen, beheren, behouden, ontsluiten en exposeren van historische voorwerpen en kunst was de belangrijkste doelstelling. Naast het verzamelen en beheren werden de werkzaamheden uitgebreid naar voorlichting over Maassluis (VVV, al lang geen taak meer voor het museum) en het geven van kunstzinnige vorming voor de scholen. Het museum heeft zich door de jaren heen een plaats verworven als "kunstcentrum". In 1969 wordt de Vereniging Vrienden van het Gemeentemuseum Maassluis opgericht om de museale activiteiten te ondersteunen en uit te dragen. Van 1979 tot 1994 adviseerde een commissie van deskundigen het college van Burgemeester en Wethouders betreffende museale zaken. In 1985 wordt het museum uitgebreid met het pand Zuiddijk 18. In 1987 krijgt de zolder van het pand Zuiddijk 16 de functie van kunsttuleen (per 1 september 2012 ondergebracht in de bibliotheek). De doelstelling verzamelen, beheren enz. wordt uitgebreid naar voorlichting, educatie, en kwaliteit van het product. Er komt meer nadruk te liggen op de kwaliteit van het beheer van de verzameling en op de mogelijkheden die de verzameling biedt als uitgangspunt voor scholing.

Sinds 1987 heeft het museum drie zalen: de Dijkzaal, de Tuinzaal en de Podiumzaal. Het museum richt zich met zijn drie pijlers op een breed publiek. Zo was in 2012 een tentoonstelling te zien over de Grote kerk binnen de Maassluise samenleving met als titel "De kerk in het midden" (historie), een tentoonstelling over Wally Elenbaas met als titel "Een baas in grafiek" (kunst) en een korte tentoonstelling met als titel "Art camp", een zomerse kunstuitwerking van Maassluise kunstenaars en kunstenaars uit de zustersteden van Maassluis.

### **1.2 De Historisch collectie.**

Het museum beheert een historische collectie die o.a. bestaat uit textilia (deels streekdracht), voorwerpen met betrekking tot visserij, zeevaart en toeleveringsbedrijven. Daarnaast is er aandacht voor bedrijfsleven, middenstand, huisvesting en de gemeente Maassluis. De fotocollectie omvat foto's van het einde van de 19<sup>e</sup> eeuw tot het heden. Veel documenten betreffen Oranjeverenigingen, stadsfeesten, sport- en culturele activiteiten. Ook zijn er diverse boeken (o.a. theologische werken en bijbels). Daarnaast is er een kleine collectie met werk van hedendaagse Maassluise kunstenaars.

### **1.3 De Kunstcollectie.**

De aanzet tot de kunstverzameling wordt in 1970 gegeven door de heer en mevrouw De Vries uit Delft. Zij schenken het museum een veertigtal kunstwerken, waarna meerdere schenkingen volgen. Deze schenkingen vormen de basis van de huidige kunstcollectie. De collectie aan Nederlandse figuratieve kunst van de "Generatie 1900" omvat als voornaamste kunstenaars **Jan van Heel, Jeanne Bieruma Oosting, Sierk Schröder** en **Otto B. de Kat**. Daarnaast bezit het museum een substantiële collectie van het werk van de Rotterdamse kunstenaar **Wally Elenbaas**.

De kunstcollectie is voor een groot deel opgebouwd uit schenkingen die onder voorwaarden zijn geschonken (onderhoud, professionele opslag, van tijd tot tijd exposeren). De grotere schenkingen zijn vastgelegd in aktes van schenking die de mogelijkheden beperken om vrij om te gaan met de collectie. Overdracht van de gemeente aan een particuliere instelling kan hierdoor worden bemoeilijkt, hoewel bruikleen onder voorwaarden tot de mogelijkheden behoort.

De marktwaarde van de kunstcollectie is in de periode mei – juni 2013 getaxeerd en bepaald op € 800.000. Door het museum wordt toezicht gehouden op de (deel)kunstcollectie die sinds 2007 door het gemeentebestuur in bruikleen is gegeven aan de Stichting Kunstuitleen: 1020 werken met een getaxeerde waarde van € 480.000. Hiervan zijn 606 werken met provinciaal geld door de gemeentelijke Kunstuitleen, vóór 2007, aangekocht.

De kunstcollectie van het museum is in vele opzichten volledig en kan voldoen aan de aspecten die in “De doelstellingen” en “De Missie” worden genoemd.

#### **1.4 Van Gemeentemuseum naar Museum Maassluis.**

In 2011 besluit het college, in het kader van bezuiniging, om met ingang van 2013 te zoeken naar een nieuwe opzet voor het gemeentemuseum. Het college stelt : *Wij zoeken de komende twee (2011, 2012) jaar naar mogelijkheden om de opzet van het museum te veranderen, zodanig dat het gemeentemuseum, gelijk het Sleepvaartmuseum, door vrijwilligers geëxploiteerd wordt. Indien dit niet mogelijk is, dan stopt de financiële ondersteuning met ingang van 2013.*

In maart 2011 installeert de verantwoordelijk Wethouder voor Cultuur, de heer Gerard van der Wees, een brede “Denktank”, samengesteld uit vertegenwoordigers van diverse Maassluis culturele instanties. Vanwege de werkbaarheid is hieruit een werkgroep geformeerd die van de wethouder het verzoek heeft gekregen om een advies uit te brengen over de toekomst van het gemeentemuseum. Als richting geeft de wethouder aan dat onderzoek zich zou moeten concentreren op het privatiseren van het gemeentemuseum. Het onderbrengen van de exploitatie, inclusief het beheer en behoud van de kunst- en de cultuurcollectie in een geprivatiseerde vorm met vrijwilligers zou dan moeten leiden tot een aanzienlijke besparing op de gemeentelijke kostenpost voor het gemeentemuseum.

In januari 2012 wordt het eindrapport, “Het advies over de toekomst van het gemeentemuseum” door de werkgroep aan de wethouder overhandigd.

Het advies over de toekomst van het gemeentemuseum geeft als uitgangspunt dat alleen door samenwerking met andere culturele instellingen en marktpartijen een doorstart kan worden gemaakt naar een particuliere stichting, die het museumwerk overneemt en mogelijk verder kan uitbouwen. Samenwerking met de Historische Vereniging Maassluis is noodzakelijk om de historische afdeling een permanent deel te laten zijn van het museum. Aan beide collecties, historisch en kunst, zal in gelijke mate aandacht gegeven moeten worden. De inkomsten moeten worden verhoogd door meer betalende bezoekers te trekken en in de ruimtes faciliteiten te scheppen voor sponsors. Gestreefd wordt naar zes tentoonstellingen per jaar die als project op de markt worden gezet. Binnen deze hoge ambitie gaat het om twee ‘historische’ en twee ‘kunst’ tentoonstellingen; verder is er dan ruimte voor externe en lokale inbreng. Marktpartijen, zoals bedrijven en instellingen moeten worden benaderd om per tentoonstelling een financiële bijdrage te leveren, zodat het exploitatietekort kan worden gedekt. Het museum wil zo een platform verschaffen aan het bedrijfsleven om zich te presenteren. In de nieuwe opzet richt het museum zich op samenwerking met verschillende partijen.

## **2 Wat is het Museum Maassluis**

### **2.1 Doelstelling,**

Het Museum Maassluis wil zich ontwikkelen tot een sfeervol en eigentijds museum met een bescheiden budget, dat in hoofdzaak wordt gedragen door vrijwilligers, ondersteund door

professionele inbreng. Dit vraagt om een organisatiestructuur, die zodanig ingericht is dat de toekomstige opgaven gerealiseerd kunnen worden en die past bij een bedrijfsfilosofie die uitgaat van zelfstandigheid, zelfwerkzaamheid en zelfvoorziening. Het Museum Maassluis ontleent zijn bestaansrecht aan de omgeving, meer specifiek aan de gemeente en de cultuur waarbinnen het opereert. Het ontwikkelen van een strategie / beleid op basis van de gedachte dat de “cultuur en de bezoeker/gebruiker centraal staan” vormt het uitgangspunt voor dit ondernemingsplan. De door alle partijen geaccepteerde doelstelling is voor de nieuwe stichting Museum Maassluis als volgt geformuleerd:

**“De Stichting Museum Maassluis stelt zich ten doel om de historische verzameling en de kunstverzameling van de stad Maassluis, beide ondergebracht in het Museum Maassluis te beheren, te behouden, selectief uit te breiden en voor een zo breed mogelijk publiek te ontsluiten en te presenteren en voorts al hetgeen dat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, zulks in de ruimste zin des woords”.**

## **2.2 Missie.**

Vanuit de doelstelling is voor het Museum Maassluis de missie als volgt geformuleerd.

**“Het Museum Maassluis brengt historie en kunst tot leven”**

De uitgangspunten voor deze missie worden onder andere gevormd door de volgende kerntaken:

- een actieve rol in de lokale kunst en cultuur;
- beheren, behouden en uitbreiden van de historische collectie en de kunstcollectie;
- een podium voor lokale kunstenaars, regionale kunst en particuliere collecties;
- verzorgen van de kunstzinnige vorming voor scholieren;
- het Museum ontwikkelen tot een kenniscentrum voor de Maassluisse historie en kunst.

## **2.3 Visie**

Het museum is nu een verzamelplek waar voorwerpen worden bewaard en getoond van de geschiedenis van Maassluis. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de opgebouwde kunstverzameling en is de voorlichting aan scholieren een permanent onderdeel van het museumbeleid.

In de komende jaren wil het Museum Maassluis zich ontwikkelen in nauwe samenwerking met de Historische Vereniging Maassluis tot een kenniscentrum van de Maassluisse historie .

De opgebouwde relatie met het onderwijs zal worden versterkt door het uitbreiden van de educatie. Ook zullen we meer aandacht gaan besteden aan de educatie van andere doelgroepen. Blijvende aandacht zal worden gegeven aan de kunstcollectie .

Vanuit deze visie richt het museum zich meer op de bezoekers/gebruikers en zal het de samenwerking aangaan met andere culturele instellingen en marktpartijen .

## **3 Kernprogramma van het Museum Maassluis**

### **3.1 De historische verzameling.**

- Het realiseren van één permanente tentoonstelling over de ontstaansgeschiedenis van de gemeente Maassluis.
- Het realiseren van wisseltentoonstellingen met als doel het tonen van de historische collectie en deze te plaatsen in haar historische context.
- Het toegankelijk maken van de historische collectie voor onderzoekers en andere belangstellenden.
- Het opstellen van een gericht verzamelbeleid met als doel de historische collectie uit te breiden en te versterken.
- Medewerking verlenen aan het onderbrengen van de beeldcollecties van de HVM, het Museum en het Stadsarchief in één databank .



- Medewerking verlenen aan het onderbrengen van de bibliotheken van de HVM en het Museum in één catalogus.

### **3.2 De kunstverzameling.**

- Het realiseren van twee kunst tentoonstellingen per jaar.
- Het geven van een overzicht uit de collectie van de kunstenaars van de zogenaamde "Generatie 1900".
- Het bieden van een podium voor lokale kunstenaars.
- Het bieden van een podium voor regionale kunst
- Het opstellen van een gericht verzamelbeleid met als doel de kwaliteit van de collectie te verhogen en deze aan te vullen met werken betrekking hebbend op Maassluis.

### **3.3 Culturele vorming en educatie.**

- Het in samenwerking met de HVM ontwikkelen van lesbrieven/leskisten die aansluiten bij de geschiedenislessen op school en de historie van Maassluis tot leven brengen.
- Het bevorderen van het beleven en het ervaren van kunst door het opzetten van workshops , cursussen, lezingen voor jeugd en volwassenen.
- De samenwerking intensiveren tussen het Museum Maassluis, de HVM en de Kunst en Cultuuracademie.

## **4 De positionering van het Museum in Maassluis.**

### **4.1 Positie van het Museum in Maassluis**

De gemeente Maassluis kent twee musea. Het Museum Maassluis en het Nationaal Sleepvaartmuseum. Het Nationaal Sleepvaartmuseum is een gespecialiseerd museum dat alleen betrekking heeft op de (zee)sleepvaart. Naast de collectie op de Zuiddijk trekken de zeeslepers in de binnen- en buitenhaven jaarlijks een stroom van nationale en internationale bezoekers. Het Nationaal Sleepvaartmuseum is een particuliere onderneming (een stichting) gerund door vrijwilligers, indirect gesubsidieerd door de gemeente en financieel ondersteund door het maritieme bedrijfsleven. Het Nationaal Sleepvaartmuseum heeft zowel nationaal als internationaal betekenis. Naast het gemeentemuseum dat een historische collectie van en over Maassluis beheert en presenteert, richt de **Historische Vereniging Maassluis** zich eveneens op de historie van Maassluis. De Historische Vereniging Maassluis is een organisatie van leden en vrijwilligers die zich bezighoudt met onderzoek naar de historie van Maassluis in al haar facetten. Zij bezit een eigen collectie en documentatie. De vereniging is in 1983 opgericht en heeft 20 jaar lang een groei meegemaakt in het aantal leden. Dit aantal is thans gestabiliseerd op 1400 leden. De **HVM** is een zelfstandige bloeiende vereniging die zichzelf goed kan bedruipen en als vereniging niet afhankelijk is van subsidies.

### **4.2 Samenwerking met andere culturele instellingen in Maassluis**

De samenwerking met de HVM is gegarandeerd door in het bestuur van de stichting Museum Maassluis een zetel voor de HVM op te nemen. De kennis van de HVM wordt vooral ingezet om de historie van Maassluis zo goed mogelijk weer te geven.

Het Museum neemt deel aan het CH2O overleg (Cultuur Historisch Haven Overleg) met als doel om de samenwerking met het sleepvaartmuseum en de HVM te versterken door aanbod op

elkaar af te stemmen en het gezamenlijk opzetten van evenementen en overige zaken van gemeenschappelijk belang. Er worden lezingen op het terrein van de cultuur in het Museum gehouden. Dergelijke lezingen vinden ook plaats in de Kunst en Cultuur Academie. Afstemming is noodzakelijk om het aanbod zo breed mogelijk te maken. Bij de Kunstuitleen is een deel van de kunstcollectie ondergebracht. Samenwerking is er opgericht om deze kunstcollectie in stand te houden en onder de aandacht te brengen van een breed publiek.

#### **4.3 Het Museum als kenniscentrum**

Per jaar worden bij twee of meer tentoonstellingen de leerlingen van diverse scholen betrokken. Bezoekers komen voornamelijk uit de eigen gemeente en de directe omgeving, hoewel tentoonstellingen als “Joods leven”, “Een boek komt tot leven” en “Abraham Kuiper” nationaal en internationaal bezoekers trokken. Al 80 jaar vervult het gemeentemuseum, voortgekomen uit de Oudheidkamer, een belangrijke rol in het culturele leven van onze stad en de regio.

### **5 De interne organisatie**

#### **5.1 Algemeen**

Volgens de Nederlandse Museumvereniging, waarvan het Museum Maassluis lid is, beslaat het vakgebied van een museum de navolgende taakvelden:

<b>Taakveld</b>	<b>Soort</b>	<b>Eerstverantwoordelijke</b>
Visie en Strategie	primair	Bestuur
Financiën	ondersteunend	Bestuur/Penningmeester
Marketing en Communicatie	ondersteunend	Bestuur
Personeel en Organisatie	ondersteunend	Bestuur
Collecties	primair	Conservator
Presentatie en Publiek	primair	Conservator/ Educator
Facilitair	ondersteunend	Conservator

Het Museum Maassluis beschikt over twee parttime beroepskrachten, de Conservator die tevens optreedt als bedrijfsleider van het museum en de Educator. Beiden zijn in dienst van de gemeente Maassluis en gedetacheerd bij het museum en hebben de status van ambtenaar. Bestuursleden en alle overige medewerkers werken op vrijwillige basis voor het Museum Maassluis.

- Bestuur: bepaalt het beleid en schept de voorwaarden om het museum te kunnen exploiteren.
- Conservator en Educator: sturen de uitvoering aan en bereiden het beleid voor. Dragen zorg voor de dagelijkse gang van zaken. De Conservator treedt op als bedrijfsleider.

#### **5.2 De organisatievorm**

Er is gekozen voor een eenvoudige organisatievorm, omdat er slechts twee beroepskrachten werkzaam zullen zijn, bovendien nog op parttime basis. In dit model is het bestuur statutair verantwoordelijk voor de voortgang van het Museum Maassluis. De conservator en de educator

voeren het beleid uit dat door het bestuur is vastgesteld. In principe bestuurt het bestuur en zijn de medewerkers verantwoordelijk voor de uitvoering.

Omdat het hier nog een organisatie in ontwikkeling is, ligt het voor de hand dat in de aanvang nog uitvoerende taken door bestuurders worden uitgevoerd, maar wel met de doelstelling dit over te dragen aan de conservator, de educator en eventueel aan vrijwilligers die bij deze organisatie betrokken zijn. De vrijwilligers werken onder de verantwoordelijkheid van de beroepskrachten.

### **5.3 De vaste medewerkers**

De conservator is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse bedrijfsvoering. De eindverantwoordelijkheid voor de tentoonstellingen is gelegd bij de educator, maar het mag duidelijk zijn dat de educator geen tentoonstellingen kan organiseren zonder de inbreng van de conservator. De verdeling van taken tussen bestuur en uitvoerende organisatie zijn vastgelegd in het organisatieschema dat als bijlage is gevoegd bij dit ondernemingsplan.

### **5.4 De vrijwilligers**

Vrijwilligers zijn het cement van de organisatie. Zonder hen geen museum. Aandacht zal moeten uitgaan naar het doorlopend werven en vasthouden van vrijwilligers. Voor het vinden van vrijwilligers is samenwerking aan gegaan met de HVM. Zij maken gebruik van hetzelfde potentieel aan vrijwilligers. Alleen al om deze redenen zou verregerende samenwerking en/of zelfs integratie moeten worden nagestreefd.

Cruciaal is dat vrijwilligers hun activiteiten leuk, interessant en bevredigend (blijven) vinden.

Bij een nieuw museum met een sterk gereduceerd budget zullen aanmerkelijk meer vrijwilligers betrokken moeten worden dan de huidige groep vrijwilligers, die al sinds tientallen jaren op een vaste dinsdag met de conservatoren aan de diverse werkzaamheden in het museum werkte. Begin 2013 zijn 50 potentiële vrijwilligers aangeschreven die via ons netwerk hadden aangegeven in principe open te staan voor vrijwilligerswerk. In een zestal sessies zijn deze potentiële vrijwilligers geïnformeerd over het vrijwilligerswerk zoals, baliewerk, registratie, administratie, het conserveren, ondersteuning bij de realisatie van tentoonstellingen, organisatie van de wederdiensten voor sponsors, archivering, bibliotheek enz. Zo'n 40 vrijwilligers hebben zich aangemeld zodat tezamen met de bestaande vrijwilligersgroep en het bestuur er ruim 50 vrijwilligers aanwezig zijn om het werk met de vaste medewerkers uit te voeren (medio 2013).

De vrijwilligers zullen scholing moeten krijgen in de vorm van cursussen e.d. In het verleden is dat ook gebeurd voor het efficiënt functioneren van de huidige groep vrijwilligers. Daarnaast vindt inwerking plaats door de goed ingevoerde vrijwilligers van de "oude groep".

### **5.5 De vrienden van het Museum**

Sinds 1969 is de Vereniging Vrienden van het Gemeentemuseum actief. De vereniging ondersteunt het museum met giften en hand- en spandiensten. Wie lid wordt van de Vrienden van het Gemeentemuseum Maassluis blijft ook op de hoogte van alle activiteiten in het museum. Het lidmaatschap van de 'Vrienden' bedraagt voor het jaar 2013 € 7,50 per jaar, waarbij hogere bijdragen graag geaccepteerd worden. Het aantal vrienden van het Gemeentemuseum bedroeg per 1 januari 2013 515. De naam van de vereniging zal worden gewijzigd in "Vrienden van het Museum Maassluis". De doelstellingen blijven onveranderd.

## **5.6 Financieel beleid.**

De begroting voor 2013 en volgende jaren is, wat de uitgaven betreft, opgebouwd uit een vast en een variabel gedeelte. Onder het vaste gedeelte wordt verstaan de uitgave voor de huisvesting en voor het vaste personeel. Voor de komende vijf jaar geraamd op € 118.500 per jaar. Het variabele gedeelte bestaat uit organisatiekosten, kosten voor de exploitatie, verzekering en diversen, totaal geraamd op € 41.000 per jaar. De inkomsten zijn geraamd op inkomsten uit eigen middelen en inkomsten uit entreegelden: voor de eerste drie jaren € 10.000, daarna € 15.000 per jaar. Daarnaast worden inkomsten geraamd uit sponsoring, fondsen, particuliere bijdragen en bijdragen voor educatie. Voor 2014 is deze post gesteld op € 15.000, voor 2015 op € 30.000 en vanaf 2016 op € 40.000 per jaar. De begroting wordt sluitend gemaakt door een gemeentelijke bijdrage die afloopt met € 15.000 per jaar van € 150.000 in 2013 tot € 105.000 in 2016 en daarna structureel dit bedrag wordt. De inbreng van eigen middelen loopt op van 6 % in 2013 tot 34 % in 2016. De gemeentelijke bijdrage loopt af van 94% in 2013 tot 66% in 2016. In bijlage 2 wordt een overzicht van de kostenposten in de meerjarenraming 2013 -2017 gegeven.

## **6 Tentoonstellingen door het gemeentemuseum**

### **6.1 Tentoonstellingen in 2008**

- 'Geen vergissing', bombardement 1943 (Podiumzaal, 18/03-29/06)
- 'Museum van albast, gemeentemuseum 75 jaar', (Podiumzaal, 11/09-04/01/2009)
- 'Bekend en onbekend, zeven eeuwen Maassluis' HVM (Tuinzaal, 30/03-14/09)
- 'Abraham Kuyper (1837-1920), calvinist, emancipator en staatsman' (Tuinzaal 05/11-10/05/2009)
- 'Wally Elenbaas in memoriam' (De Vrieskabinet, najaar)
- 'Dierportretten van Jan van Heel' (De Vrieskabinet, najaar)

### **6.2 Tentoonstellingen 2009**

- 'De laatste schenkingen', Wally Elenbaas (Podiumzaal, 17/01-20/05)
- 'Henk Fortuin'n.av. de documentaire (Dijkzaal,
- 'Armin Mehling, in memoriam' (Podiumzaal, 23/05-23/08)
- 'Zomaar aan zee' (Tuinzaal, 06/06-16/08)
- 'Oog in oog met Jac. De Vries' (De Vrieskabinet, 19/09-29/11)
- 'Op het eerste gezicht' portretten (Tuinzaal, 26/09-29/11)
- 'Een eigen gezicht', portretten (Podiumzaal, 26/09-31/01)
- 'Jeanne Oostingprijs 2009, Pieter Kusters en Ina van Zyl' (Tuinzaal 12/12-31/01)

### **6.3 Tentoonstellingen 2010**

- 'Verbeelding op de m<sup>2</sup>, groepstentoonstelling van de Maassluisse kunstenaars' (Tuinzaal, 14/02-11/04, verlengd tot 02/05)
- 'Portrettengalerij', educatief project, (Podiumzaal, 13/02-26/09)
- 'Schenken van Jac. de Vries', (De Vrieskabinet, 13/02-03/10)
- 'Het Gemeentemuseum op stellen, stadsfotograaf Wim van der Stelt wordt 100 jaar" (Tuinzaal, 29/05-12/09)
- 'Tijdgenoten van Jan van Heel' (Podiumzaal, 03/10-28/11)
- 'Heel veel van Heel' (Tuinzaal, 16/10-27/02/2011)

#### **6.4 Tentoonstellingen 2011**

- 'Verhaallijn', boekillustraties van Jeanne Bieruma Oosting (Tuinzaal – 16/11/2011)
- Lindgren, aquarellen (De Vrieskabinet atelier weekend 14/15 april 2011 )
  - Verkooptentoonstelling Maassluise Kunstenaars (De Vrieskabinet april/mei 2011)
- 'Winter' schilderijen en oude meubels (Dijkzaal, -25/03/2012)
- '2D, abstracte schilderijen van Jan C.A.W. Mulder' (Podiumzaal, - 09/04/2012)
- 'De Kerk in het midden' over de Grootte Kerk van Maassluis

#### **6.5 Tentoonstellingen 2012**

- "De kerk in het midden' , over de Grootte Kerk van Maassluis (- 09 /2012)
- 'Beeldig, beeldhouwwerk uit eigen collectie (De Vrieskabinet, -09/04)
- 'Wally Elenbaas, 100<sup>ste</sup> geboortedag (Dijkzaal 21/04 - 21/10)
- 'De smaak van kunst, Maassluise kunstenaars' (De Vrieskabinet, 14/04 – 28/05)
- 'Çircus, collectie Jac. de Vries' (De Vrieskabinet, 09/06 – '
- 'Een baas is grafiek', selectie grafiek van Wally Elenbaas (11/2011-
- 'In geuren en kleuren' afscheidstentoonstelling M.van Rijnsouw en tevens educatief project
- Jan Fabius, aquarellen

#### **7 Wat gaat het Museum Maassluis laten zien en doen.**

Het Museum Maassluis exposeert uit zijn kunstcollectie en uit zijn historische collectie vier tentoonstellingen per jaar: twee 'kunst' en twee 'historisch'. Deze tentoonstellingen beslaan minimaal een periode van zes maanden. Daarnaast worden drie maanden per jaar gereserveerd voor een passende collectie van andere musea en/of particulieren en drie maanden voor tentoonstellingen met materiaal van lokale kunstenaars en regionale hedendaagse kunst. Totaal zes tentoonstellingen per jaar. Om meer dynamiek te verkrijgen en daarmee het aantal bezoekers te verhogen zullen verschillende tentoonstellingen parallel aan elkaar worden gehouden. Ook zal worden onderzocht of aan het Museum een galeriefunctie kan worden gegeven. Voor specifieke tentoonstellingen zal een beroep worden gedaan op externe deskundigen.

Een van onze doelen is het Museum Maassluis te laten wortelen in de samenleving. Door de Maassluise inwoners te betrekken bij de inrichting van de tentoonstellingen door regelmatig een beroep te doen voor het aanleveren van materiaal. Ook door het ontsluiten van ons archief ten behoeve van de Maassluise inwoners willen we dat hun historie beschikbaar komt.

Een belangrijk onderdeel van het Museumbeleid wordt het vinden van alternatieve inkomsten. Om onze hoofdtaak , het houden van tentoonstellingen, veilig te stellen zullen sponsors worden gezocht die ons werk financieel willen ondersteunen.

#### **7.1 Tentoonstellingsbeleid 2014 -2018**

##### **Historische collectie.**

##### **Algemene tentoonstellingen.**

Met behulp van de historische collectie zal een permanente tentoonstelling worden ingericht om de geschiedenis van Maassluis onder de aandacht te brengen. Regelmatig zal het tentoongestelde materiaal worden gewisseld om alle bijzondere gebeurtenissen naar voren te brengen. Om de geschiedenis tot leven te brengen, wordt het tentoongestelde ondersteund met

historische lezingen, stadswandelingen , lesbrieven voor het onderwijs, rondleidingen en kijkwijzers.

#### **Thematische tentoonstellingen.**

De komende jaren zullen historische gebeurtenissen rondom het thema “De strijd om.....” tentoon worden gesteld. Thema’s als “De strijd....”, om onafhankelijkheid, op het water, tegen het water, om het geloof.

#### **Tentoonstellingen rondom een periode of thema.**

De tentoonstellingen laten gebeurtenissen zien vanuit een bepaalde periode. Te denken valt aan : middenstand, verenigingsleven, industrie, kerkelijk leven, woningbouw, onderwijs.

#### **Kunstcollectie**

De kunstcollectie zal in wisselende tentoonstellingen worden gepresenteerd waarbij de vijf Groten (Van Heel, Bieruma Oosting, De Kat, Elenbaas en Schröder ) afwisselend zullen worden gepresenteerd. De kunstcollectie zal zowel thematisch als rondom een periode worden gepresenteerd.

#### **Bijzondere tentoonstellingen.**

Het Museum Maassluis zal ruimte geven aan collecties uit de Maassluisse samenleving. Ook zal het Erfgoedhuis Zuid Holland worden benaderd om hun reizende tentoonstellingen te presenteren. Experimenteel zal worden onderzocht of een galerie in het Museum bij de Maassluisse bevolking aanslaat.

### ***7.2 Werkvoorbereiding voor tentoonstellingen***

Bij de werkvoorbereiding worden de volgende vragen beantwoord:

De primaire uitgangspunten, de werktitel voor de tentoonstelling, het type tentoonstelling, de doelstelling, past het binnen de algemene doelstelling, past het binnen het tentoonstellingsprogramma, en de geplande openingsdatum.

Hoofddoelgroep en sub doelgroepen, educatieve deeldoelstellingen.

Bronnen, tijdschema, budget, beschikbaarheid van museumvoorwerpen, tentoonstellingsmaterialen, projectteam/ medewerkers, opslagruimte/werkruimte, situering/oppervlakte, tentoonstellingsruimte, fysieke beperkingen , samenwerking met anderen en opmerkingen.

### ***7.3 Marketing en communicatiedoelstelling***

Als zelfstandige organisatie zullen we het Museum opnieuw moeten positioneren. Daarbij hoort een marketing – en een communicatieplan. In het communicatieplan zijn de doelgroepen, communicatiemiddelen, publieksacties, publiciteitsplanning, identiteit en imago vastgelegd.

De bekendheid van het Museum Maassluis moet groeien in Maassluis maar ook in de regio. Er zal duidelijk gecommuniceerd moeten worden wat het Museum allemaal te bieden heeft, zowel over de historische tentoonstellingen , de kunsttentoonstellingen en het educatief centrum, als over de

bijzondere evenementen die in het Museum (kunnen) worden georganiseerd. In het bijzonder zal de zakelijke markt moeten worden benaderd om het museum als contactmogelijkheid met klanten onder de aandacht te brengen.

#### **7.4 Doelgroepen**

Overeenkomstig het karakter van het Museum Maassluis vormen de externe doelgroepen de belangrijkste pijler waarop het communicatiebeleid gericht zal zijn. Daarnaast zijn er ook verschillende interne doelgroepen die van groot belang zijn als het gaat om duidelijke en tijdige informatievoorziening (vice versa).

Externe doelgroepen:

- Inwoners Maassluis
- Inwoners regio (afhankelijk van de aard van de exposities ook buiten de regio)
- Plaatselijke (en eventueel regionale) maatschappelijke organisaties (b.v. overheid, cultuur, welzijn, politiek, onderwijs, multiculturele organisaties e.d. Aan de hand van welke tentoonstellingen en/of evenementen er worden gerealiseerd zullen de daarbij behorende doelgroepen moeten worden geformuleerd en geïnformeerd.

Interne doelgroepen:

- Medewerkers Museum Maassluis
- Vrijwilligers
- Vrienden van het Museum
- Bestuursleden
- Adviseurs, direct betrokkenen, sponsors, exposanten

#### **7.5 Communicatieboodschap**

Centraal (nadrukkelijk dan wel tussen de regels door) in de communicatieboodschap zal moeten staan dat het Museum Maassluis aantrekkelijk is voor zowel kunstliefhebbers als geïnteresseerden in de Maassluise historie. Er zal onafgebroken publiciteit moeten worden gegeven aan het Museum op zich maar evenzeer aan de activiteiten die hier plaatsvinden of staan te gebeuren. De communicatieboodschap moet voorzien zijn van beeldmateriaal (huisstijl) waardoor herkenbaarheid groeit. Alle uitingen van de communicatie vanuit het Museum Maassluis moeten helder, duidelijk, correct en afgestemd zijn op de diverse doelgroepen.

#### **7.6 Communicatiemiddelen**

Nu het Museum Maassluis op eigen benen staat en niet langer onderdeel is van de gemeente is het noodzakelijk dat het een eigen gezicht krijgt met een daarbij behorende eigen huisstijl. De nieuwe huisstijl moet in overeenstemming zijn met het doel, de gewenste uitstraling en de activiteiten die onder de paraplu van het museum plaatsvinden.

Communicatiemiddelen zijn bestemd voor zowel externe als interne doelgroepen en kunnen een complete waslijst bevatten. Deze moeten echter worden genoemd in een apart communicatieplan. De belangrijkste PR & Communicatiemiddelen zijn:

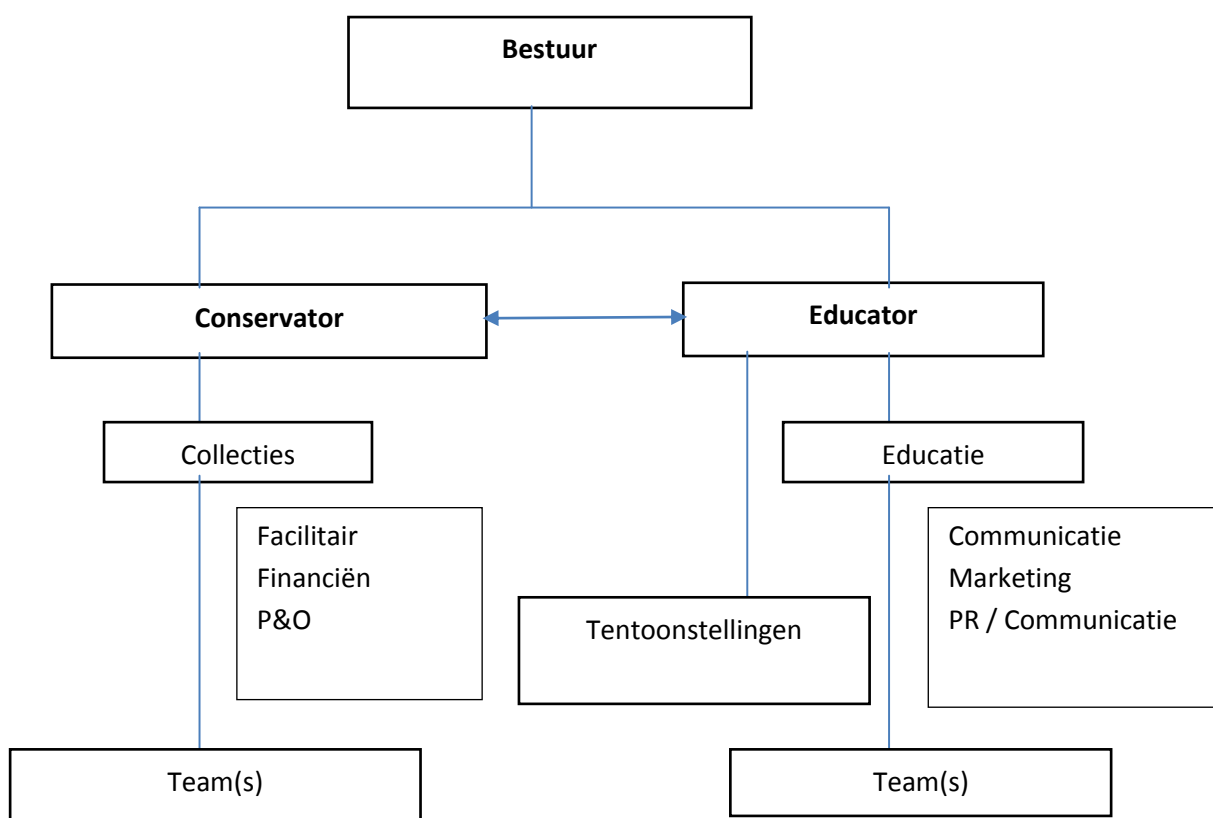
- 1 Website (eigen en die van anderen)
- 2 Persberichten
- 3 Nieuwsbrieven
- 4 Affiches, flyers

- 5 Videopresentaties
- 6 Sociale media (Twitter, Google, Facebook, LinkedIn etc.)
- 7 Toelichting bij exposities, evenementen etc.
- 8 E-mail



## Bijlage 1: Interne Organisatie

Er is gekozen voor een eenvoudige organisatievorm, omdat er slechts twee beroepskrachten werkzaam zullen zijn, die bovendien nog op parttime basis werkzaam zijn. In dit model is het bestuur statutair verantwoordelijk voor de voortgang van de het Museum Maassluis. De conservator en de educator voeren het beleid uit dat door het bestuur is vastgesteld: het bestuur bestuurt en de medewerkers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. De verantwoordelijkheden die in het organigram uitgewerkt zijn, gaan uit van een toekomstige situatie. In de aanvang van de stichting zal het bestuur nog uitvoerende taken op zich moeten nemen. Gestreefd zal moeten worden om de eindsituatie situatie zo snel mogelijk te bereiken, middels opleidingen en trainingen van de medewerkers.



### De hoofdtaken van het bestuur

- advies geven/ klankborden aan beroepskrachten en vrijwilligers
- goedkeuren van (nieuwe) beslissingen
- toezicht uitoefenen op het (lopend) beleid
- verantwoording afleggen stakeholders
- benoeming en ontslag beroepskrachten

Bijpassend gedrag per activiteit:

Bestuursactiviteit	Spelregels en gedrag
Advies geven, klankborden	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vragen stellen, doorvragen</li> <li>- bevestigen, onzekerheid terugbrengen</li> <li>- problemen delen, kwijt kunnen: luisteren</li> <li>- ideeën aanbrengen</li> </ul>
Goedkeuren (nieuwe) beslissingen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- beoordeling van de relevantie van stukken voor een goede voortgang van het Museum Maassluis</li> <li>- goede kritische vragen stellen (op hoofd-punten)</li> <li>- beleidsvoorstellen toetsen</li> <li>- evenwicht zoeken tussen haalbare doelstellingen en toch ambitieus willen zijn</li> <li>- meerderheid van stemmen vereist</li> </ul>
Toezicht op het (lopend) beleid	<ul style="list-style-type: none"> <li>- periodiek onderwerpen aan de orde stellen aan de hand van de notulen, ingekomen stukken en actiepunten;</li> <li>- zoeken naar mogelijkheden voor benchmarking en zelfevaluatie</li> <li>- vragen naar uitkomsten van opvolging beleid</li> </ul>
Verantwoording afleggen	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aan stakeholders (gemeente, sponsors)</li> </ul>
Benoeming en ontslag beroepskrachten	<ul style="list-style-type: none"> <li>- benoemt en ontslaat beroepskrachten</li> <li>- houdt periodiek (tenminste 1x per jaar) functioneringsgesprekken met de beroepskrachten</li> <li>-</li> </ul>

**Activiteiten van bestuursleden buiten de vergaderingen:**

- ambassadeur zijn van onze stichting in de lokale samenleving en in de maatschappelijke verbanden daarbinnen
- bewust beleid maken op 'netwerken', met name ook in de buitengebieden; netwerkmanagement
- politieke lobby niet schuwen
- de regio's blijven belangrijk als aandachtsgebied
- ook informeel moet het bestuur met elkaar kunnen spreken

### **Zelfevaluatie**

Het bestuur zal eenmaal per jaar haar eigen functioneren evalueren, volgens een model dat in het eerste jaar van functioneren zal worden gekozen. Daarbij komt aan de orde, de samenstelling van het bestuur, de werking van het bestuur als geheel en de individuele functionering van bestuursleden.

### **VERHOUDING TUSSEN BESTUUR EN ORGANISATIE**

De beroepskrachten van Museum Maassluis bevinden zich tussen het overheidsbeleid en de publieke taak enerzijds en de markt anderzijds. Het primair afrekenen op financieel resultaat ontbreekt, maar men kan bij het toezicht ook niet terugvallen op bureaucratische normen. Een museumdirecteur wordt afgerekend op een artistiek product, maar ook op effectief ondernemerschap en een gezonde bedrijfsvoering. Natuurlijk is formeel gezien het bestuur verantwoordelijk, maar spel- en omgangsregels in de vorm van een bestuursovereenkomst behoeden bestuur en beroepskrachten van bemoeizucht en het plaatsnemen op elkaars stoel. Het bestuur loopt de beroepskrachten niet voor de voeten als daar geen duidelijke redenen voor zijn. Daartegenover staat dat het bestuur zijn eigen taken heeft. In dit kader is het van groot belang om te weten waar de beroepskrachten, als het erop aan komt, daadwerkelijk op worden afgerekend. Een goede bestuursovereenkomst voorkomt deze problemen.

De taken en bevoegdheden van het bestuur, de beroepskrachten bij het Museum Maassluis, alsmede de onderlinge verhoudingen van deze organen worden bepaald door de wet en de statuten, het reglement en de arbeidsovereenkomst(en). De bestuursovereenkomst geeft nadere regels omtrent de bevoegdheden en besluitvorming van de uitvoerende organisatie. Daarnaast regelt de bestuursovereenkomst de verhouding tussen de uitvoerende organisatie en het bestuur. De inhoud van dit reglement dient in overeenstemming te zijn met de statuten

De bestuursovereenkomst beoogt bij te dragen tot het realiseren van de volgende doelstellingen:

*Een duidelijke taakverdeling. Een heldere structuur en een ondubbelzinnige toewijzing van bevoegdheden draagt bij aan een duidelijke besluitvorming. De opdracht van het bestuur, de functieomschrijving van de individuele bestuursleden dienen zo goed mogelijk op elkaar afgesteld te zijn.*

## Bijlage 2: Meerjarenbegroting.

### Meerjarenbegroting Museum Maassluis

	2013	2014	2015	2016	2017
huur pand	€ 6.000	€ 6.100	€ 6.200	€ 6.300	€ 6.400
inhuur uitzendkrachten	€ 12.750	€ 5.000	€ -	€ -	€ -
detacheringskosten	€ 76.300	€ 77.800	€ 79.400	€ 81.000	€ 82.500
website Joods Leven	€ 200				
Gasverbruik	€ 6.800	€ 7.000	€ 7.200	€ 7.300	€ 7.400
transportkosten gas	€ 600	€ 610	€ 620	€ 630	€ 640
Electriciteitsverbruik	€ 1.800	€ 1.810	€ 1.850	€ 1.880	€ 1.900
transportkosten electriciteit	€ 1.230	€ 1.240	€ 1.270	€ 1.300	€ 1.330
water	€ 200	€ 210	€ 220	€ 230	€ 240
Verzekering collectie	€ 1.500	€ 1.530	€ 1.560	€ 1.590	€ 1.620
Belastingen	€ 1.130	€ 1.150	€ 1.170	€ 1.190	€ 1.210
Goederen	€ 3.000	€ 3.040	€ 3.070	€ 3.100	€ 3.130
(uitbestede) werkzaamheden onderhoud *1	€ 6.200	€ 6.400	€ 6.500	€ 6.600	€ 6.700
schoonmaakwerkzaamheden	€ 3.700	€ 3.800	€ 3.900	€ 4.000	€ 4.100
cursussen/semaniers/lidmaatschappen	€ 130	€ 140	€ 150	€ 160	€ 170
overige diensten *2	€ 7.600	€ 4.300	€ 4.400	€ 4.500	€ 4.600
startbudget museumbestuur 2013	€ 4.000				
vakliteratuur	€ 140	€ 140	€ 140	€ 150	€ 150
inkomsten rondleidingen en museumjaar	€ -340	€ -340	€ -350	€ -350	€ -350
	€ 126.940	€ 113.830	€ 111.100	€ 113.280	€ 115.340
Subsidiebudget	€ 150.000	€ 135.000	€ 120.000	€ 105.000	€ 105.000
Beschikbaar voor tentoonstellingen/onderhoud en uitbreiding collectie.	€ 23.060	€ 21.170	€ 8.900	€ -8.280	€ -10.340

\*1 onderhoud brandblussers, cv, liften, doormelding meldkamer, alarmcentrale

\*2, telfkosten, bijdrag stichting Kuiperij, Adlib onderhoudskosten, mobile telefoonkosten, veiligheidsabonneme

